

Vastaus Osmo Tammisalolle

■ Petter Portin

Tutkija Osmo Tammisalo esitti evoluutiopsykologiaa koskevan huomautuksen syyn ja seurauksen käsitteitä biologiassa käsitelleen kirjoituksen johdosta (*Tieteessä tapahtuu* 5/2012).

Ehkä yllättäen olen pitkälti samaa mieltä hänen kanssaan insestitabun syistä. Ajattelen hänen tavallaan niin, että ilmiön evolutiivinen syy on sisäsiitoksen välttäminen. Edelleen ajattelen samalla tavalla hänen kanssaan insestitabun kehittyvän varhaislapsuudessa vähitellen normaalin psykososiaalisen vuorovaikutuksen tuloksena.

Kuitenkin ihmettelen, mitä Tammisalo tarkoittaa kirjoittaessaan, että insestikiellon välittömänä syynä on käänteinen leimautuminen. Haluaisin tietää, mitä tällä käsitteellä tarkoitetaan ja miten se poikkeaa psykoanalyysin käytästä torjunnan käsitteestä?

Aikaisemmin olen lukenut evoluutiopsykologian selittävän, että insestitabu ihmisellä perustuu synnynnäiseen vaistoon. Sigmund Freud sen sijaan puhuu teoksessaan *Johdatus psykoanalyysiin* (Gummerus 1964) vaistoista vain muiden eläinten kuin ihmisen yhteydessä. Itse olen taipuvainen ajattelemaan, että ihmisellä ei ole vaistoja eikä vaistotoimintoja lainkaan.

Kirjoittaja on Turun yliopiston perinnöllisyystieteen emeritusprofessori.